

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/173388,11-listopada-2022-Narodowe-Swieto-Niepodleglosci.html>
2023-02-05, 12:11

11 listopada 2022 - Narodowe Święto Niepodległości

**Obchody 104. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości
w Rzeszowie**

Narodowe Święto Niepodległości 11 listopada to najważniejsze i najradośniejsze z polskich świąt państwowych i narodowych. To dzień wieńczący wysiłek wielu pokoleń Polaków ze wszystkich trzech zaborów, którzy dążyli do odzyskania niepodległości. Idea ta połączyła tradycje insurekcyjną i pracy pozytywistycznej, zbiegi dyplomatyczne i zmysł polityczny Romana Dmowskiego oraz Ignacego Paderewskiego, działalność Wojciecha Korfańskiego, Ignacego Daszyńskiego, Wincentego Witosa, a także tradycję wojskową Polskiej Organizacji Wojskowej i Legionów Józefa Piłsudskiego. „Ojcowie niepodległości” mieli różne poglądy na kwestie społeczne, wywodzili się z różnych opcji politycznych, ale

potrafili zapomnieć o różnicach i działać razem dla dobra Ojczyzny. 11 listopada został ustanowiony świętem państwowym 23 kwietnia 1937 roku na mocy Ustawy o Świącie Niepodległości. To właśnie 11 listopada 1918 roku Józef Piłsudski przejął z rąk Rady Regencyjnej zwierzchnictwo nad polskim wojskiem. Tego samego dnia w Compiègne we Francji Niemcy podpisały z Ententą rozejm, który faktycznie kończył I wojnę światową. Kiedy 11 listopada 1918 roku odzyskiwaliśmy niepodległość po 123 latach zaborów, nikt nie przypuszczał, jak szybko świat i Polska staną się areną kolejnej wojny. W czasie II wojny światowej oficjalne świętowanie rocznicy odzyskania niepodległości było zabronione i groziło represjami. Mimo to Polacy organizowali 11 listopada konspiracyjne obchody. Po zakończeniu wojny komuniści zniesli to święto, podnosząc do rangi najważniejszych uroczystości państwowych 22 lipca – rocznicę proklamowania manifestu PKWN. Decyzja o oficjalnym przywróceniu Święta Niepodległości zapadła „15 lutego 1989 roku.

Rzeszowskie obchody narodowego święta niepodległości rozpoczęły się Mszą świętą w intencji ojczyzny w kościele farnym pod przewodnictwem ks. bp. Jana Wątroby, ordynariusza diecezji rzeszowskiej. Dalsza część uroczystości odbyła się na Placu Wolności pod pomnikiem marszałka Józefa Piłsudskiego, gdzie został złożony meldunek Dowódcy Garnizonu Rzeszów, odśpiewamy hymn państwowy przy podniesionej fladze. Swoje przemówienia wygłosili wojewoda podkarpacki, marszałek województwa podkarpackiego i prezydent miasta Rzeszowa. Odbył się Apel Pamięci i Salwa Honorowa oraz składanie kwiatów pod pomnikiem Marszałka.

W tym dniu o godz. 13:00 odbyła się uroczystość nadania imienia Ojców Niepodległości Sali Kolumnowej w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie. Tablica została ufundowana przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie.

Odsłonięcia dokonała dr Ewa Leniart, wojewoda podkarpacki i dr hab. Dariusz Iwaneczko, dyrektor Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie. Tablica została ufundowana w całości przez Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Rzeszowie.

Ojcowie Niepodległości, mimo różnych poglądów, razem przyłożyli rękę do pług, który przyczynił się do naszej wolności po 123 latach zaborów. Sześciu Ojców Niepodległości, jak te sześć filarów w Sali Kolumnowej podtrzymuje działania państwa i instytucji dla dobra spraw obywateli. Tablica jest symbolem i zwieńczeniem obchodów i inicjatyw, które podejmowało wiele instytucji, IPN, placówki oświatowe i kulturalne.

Uczestnikom uroczystości sylwetki najwybitniejszych mężów stanu, którzy zapisali się w historii jako twórcy powrotu Polski na mapy Europy i świata przybliżył w swoim wystąpieniu dr Jacek Magdoń, historyk z Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie.

Wykład był częścią lekcji patriotyzmu o wybitnych dyplomatach Józefie Piłsudskim polskim działaczem społecznym i niepodległościowym, żołnierzu, polityk, mąż stanu, od 11 listopada 1918 r. naczelnym wodzem Armii Polskiej i Naczelniku Państwa, pierwszym marszałku Polski, który wywarł decydujący wpływ na kształt polityki wewnętrznej i zagranicznej II RP. Roman Dmowski, polityk, publicysta, ale też jeden z głównych konstruktorów i współtwórców polskiego sukcesu na Kongresie Paryskim, podobnie Jan Ignacy Paderewski polityk, ale jednocześnie postać związana bardzo ściśle z kulturą, muzyką. Kompozytor i pianista miał otwarte drzwi do najważniejszych osób ówczesnego świata polityki, w tym do gabinetu prezydenta Stanów Zjednoczonych. Wincenty Witos, człowiek rozumiejący, że Polska bez warstwy chłopów i ludzi wsi Polska nie będzie w stanie się udźwignąć. Wojciech Korfanty, który przede wszystkim stawiał na odzyskanie Śląska, wiedział, że Polska bez silnej gospodarki, bez węgla, hutnictwa nie będzie w stanie przetrwać ciężkich zmaganiań gospodarczych w Europie lat 20 i 30- stych. Socjalista Ignacy Daszyński, współtwórca pierwszych ważnych aktów prawnych konstytuujących II Rzeczpospolitą. Ośmiogodzinny dzień pracy, to właśnie Polska była pierwszym krajem, który wprowadził ten przepis dla pracy. Wszyscy wspólnie najwierniej pracowali dla wolnej Ojczyzny.

11 listopada 2022 r. w Gwoźnicy Górnej odbyły się uroczyste obchody Narodowego Święta Niepodległości. Mieszkańcy tej miejscowości w 1928 r. ufundowali pomnik upamiętniający dziesiątą rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę. Dzięki środkom Instytutu Pamięi Narodowej Oddział w Rzeszowie pomnik został odrestaurowany i został uroczystie odsłonięty. Uroczystości rozpoczęły się Msza św. w w intencji Ojczyzny w kościele parafialnym pw. św. Antoniego w Gwoźnicy Górnej, po jej zakończeniu uroczysty alel i złożenie kwatów. W obchodach wziął udział dr Piotr Szopa, naczelnik OBUWiM w Rzeszowie.

Odremontowany
pomnik upamiętniający
odzyskanie
niepodległości w
Gwoźnicy Górnej

Odremontowany
pomnik upamiętniający
odzyskanie
niepodległości w
Gwoźnicy Górnej

PLANOWANE WYDARZENIA IPN Oddział w Rzeszowie w związku z 11 listopada. Narodowe Święto Niepodległości.

WYSTAWY:

Prezentacja wystawy *Młodzi dla Niepodległej* – Publiczna Szkoła Podstawowa w Komorowie listopad 2022 r.

Prezentacja wystawy *Ojcowie Niepodległości* – Klub 21 BSP w Rzeszowie 3-18 listopada 2022 r.

Prezentacja wystawy *Ojcowie Niepodległości* – Klub 21 BSP w Rzeszowie 3-18 listopada 2022 r.

Prezentacja wystawy „»Nie zawsze defilada« - jak świętowano odzyskanie Niepodległości” – Szkoła Mistrzostwa Sportowego STAL w Rzeszowie 7-21 listopada 2022 r.

Prezentacja wystawy *Symbole naszej historii. Godło, barwa, hymn (część 1)* – II Liceum Ogólnokształcące w Łąncucie 7-21 listopada 2022 r.

Otwarcie wystawy „*Ojcowie Niepodległości*” (wersja na plakatach) – Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II w Sędziszowie Małopolskim 10 listopada 2022 r.

KONFERENCJA:

Konferencja naukowa pod patronatem IPN Rzeszów *Etos Nauczyciela*, która jest podsumowaniem działań w ramach przedsięwzięcia „Nauczyciele w służbie Niepodległej” wpisującym się w projekt *Niepodległa 2018-2022* 8 listopada 2022 r.

WYKŁADY I PRELEKCJE:

Szkolenie on-line dla nauczycieli „Od Niepodległości do Niepodległości”: wykład „*Pułkownik Leopold Lis-Kula - żołnierz Niepodległości*” 8 listopada 2022 r.

Warsztaty „*Symbole naszej historii*” dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 18 w Rzeszowie 8 listopada 2022 r.

Warsztaty „*Symbole naszej historii*” dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 37 w Rzeszowie 8 listopada 2022 r.

Wykłady „*Orlęta Lwowskie*” dla uczniów Zespołu Szkół nr 2 w Łąncucie 9 listopada 2022 r.

Prelekcja „*Ojcowie Niepodległości*” dla uczniów Szkoły Podstawowej im. I. J. Paderewskiego w Skołoszowie 10 listopada 2022 r.

Prelekcja „*Ignacy Jan Paderewski – artysta i mąż stanu*” dla uczniów Szkoły Podstawowej im. I. J. Paderewskiego w Skołoszowie 10 listopada 2022 r.

Prelekcja „*Ojcowie Niepodległości*” dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 3 im. Jana

Pawła II w Sędziszowie Małopolskim 10 listopada 2022 r.

Warsztaty „*Symbole naszej historii*” dla uczniów Szkoły Podstawowej w Bliziance 15 listopada 2022 r.

Wykłady „*Historia polskiego hymnu*” dla uczniów Szkoły Podstawowej w Bliziance 15 listopada 2022 r.

Spacer historyczny po Rzeszowie „*Szlakiem płk. Leopolda Lisa-Kuli*” dla czytelników WiMBP w Rzeszowie 14 listopada 2022 r.

Prelekcja „*Ojcowie Niepodległości*” dla uczniów Szkoły Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Ostrowie 15 listopada 2022 r.

Prelekcja „*Rola Wincentego Witosa w odbudowie Niepodległej Polski*” dla uczniów Zespołu Szkół Agro - Technicznych im. Witosa i czytelników biblioteki 15 listopada 2022 r.

Prelekcja „*Ignacy Jan Paderewski - ojciec Niepodległości*” podczas uroczystości nadania Szkole Podstawowej im. I. J. Paderewskiego w Skołoszowie patrona i sztandaru 20 listopada 2022 r.

PRZYSTANEK HISTORIA BELGIA w dniach 18-23 listopada 2022 r.

„Przystanek Historia Belgia” związany jest z obchodami Święta Niepodległości. Edukatorzy OBEN IPN Rzeszów przeprowadzą zajęcia związane tematycznie z działaniami Polaków podczas I wojny światowej zmierzającymi do odzyskania niepodległości i walkami o granice odrodzonej Polski w czterech szkołach. Wykorzystają i prześlą szkołom materiały edukacyjne związane z tą tematyką (gry, broszury, wydruki wystaw). Spotkają się również z Polonią i harcerzami, prezentując sylwetki wybranych bohaterów walk o niepodległość. Szczegółowa tematyka zajęć uzgodniona zostanie z nauczycielami pracującymi w goszczących ich szkołach.

18 listopada - zajęcia edukacyjne w Szkole Polskiej im. Jana Pawła II przy Ambasadzie RP w Brukseli z siedzibą przy Polskiej Wspólnocie Katolickiej, rue d'Angleterre 43-45 1060 Bruksela (Belgia)

- Szkole Polskiej Edu Gandawa, Offerlaan 3 9000 Gent (Belgia)

- Szkole Polskiej w Tilburgu, Sinopelstraat 1 5044 KP Tilburg (Holandia)

19 listopada - zajęcia edukacyjne w:

- Szkole Polskiej im. Jana Pawła II przy Ambasadzie RP w Brukseli z siedzibą przy Polskiej Wspólnocie Katolickiej, rue d'Angleterre 43-45 1060 Bruksela (Belgia)

20 listopada - spotkanie z:

- Polonią w Leuven, Waversebaan 68, 3001 Leuven-Heverlee (Belgia)

- Polonią i ZHP Belgia w Beringen, Dom Polski „Polonez”, Waversebaan 68 3001 Leuven-Heverlee (Belgia)

21 listopada - zajęcia edukacyjne w Szkole Polskiej im. gen Elżbiety Zawadzkiej przy Ambasadzie RP w Brukseli z siedzibą w Mons, d'Ankara bldg 740 7010 Shape (Belgia)

Polecamy również:

„**11 listopada w dokumentach AIPN**”. Ekspozycja przygotowana przez Archiwum IPN

w związku z 100. rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości:

<https://mojaniepodlegla.pl/mn/11-xi-w-dokumentach-aip>

Multimedia: <https://mojaniepodlegla.pl/mn/multimedia-1>

[Bohaterowie Niepodległej](#) - w bibliotece cyfrowej

[Wystawa Ojcowie Niepodległości](#)

[Ignacy Daszyński](#) na portalu przystanekhistoria.pl

[Roman Dmowski](#) na portalu przystanekhistoria.pl

[Józef Haller](#) na portalu przystanekhistoria.pl

[Wojciech Korfanty](#) na portalu przystanekhistoria.pl

[Ignacy Jan Paderewski](#) na portalu przystanekhistoria.pl

[Józef Piłsudski](#) na portalu przystanekhistoria.pl

[Wincenty Witos](#) na portalu przystanekhistoria.pl